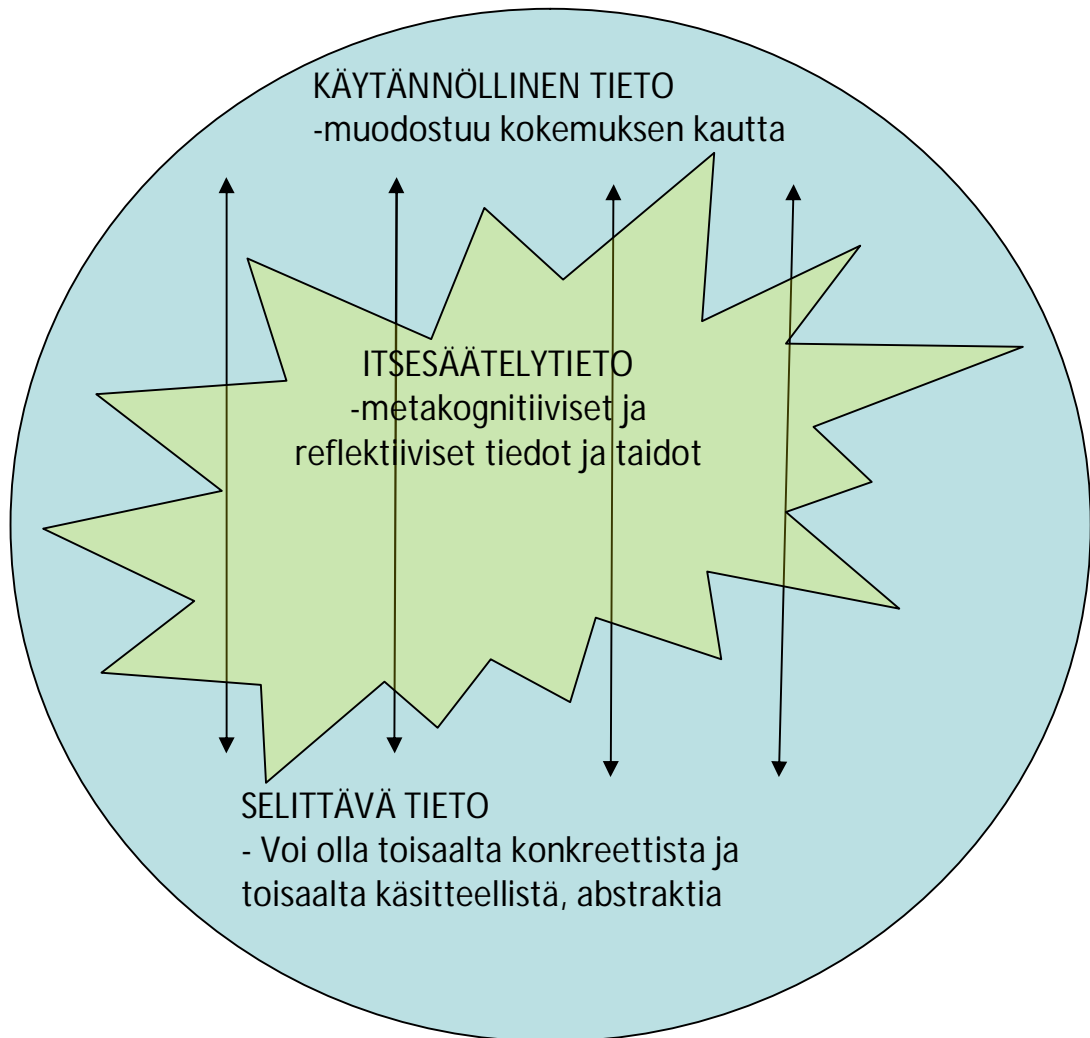
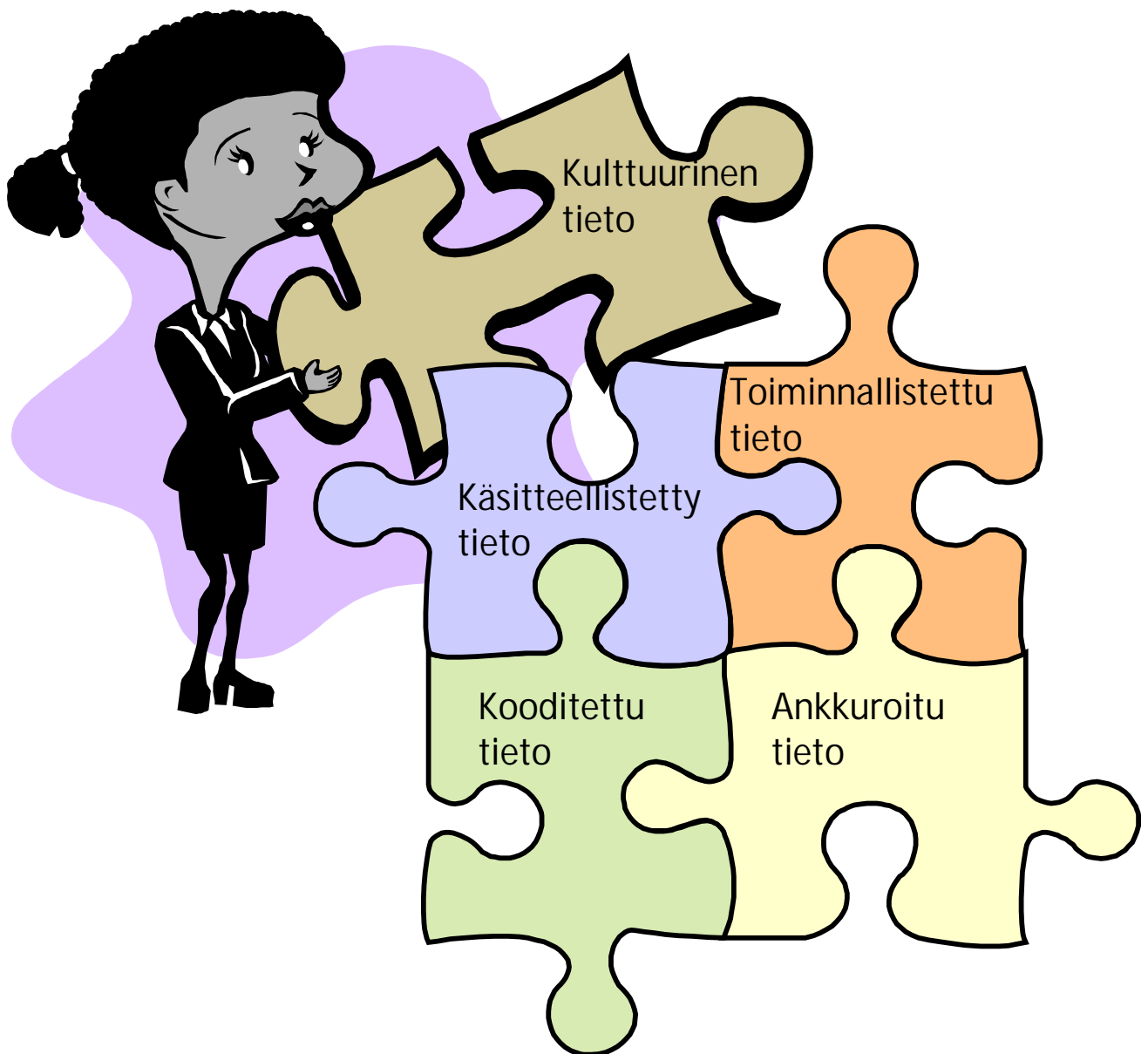

ASIAANTUNTIJAN TIETO

ORGANISAATIOSSA OLEVAT TIETOTYYPIT

(Blackler 1995)

Käsitteellistetty tieto

- väitetietämys, kuvaava tieto, "mitä"-tieto
- sisältää faktoja, informaatiota, käsitteitä, väittämiä, toimintaperiaatteita jne
- on riippuvainen käsitteellisistä taidoista ja kognitiivisista kyvyistä

Toiminnallistettu tieto

- menettelytapatieto, "miten"-tieto
- on toimintakäytäntöjen osaamiseen liittyvää tietoa, tietotaitoa
- on riippuvainen fyysisestä läsnäolosta, tuntoaistin informaatiosta, fyysisistä vihjeistä ja kasvokkain käytävistä keskusteluista, henkilökohtaisesta tulkinnasta ja omasta tuntumasta

Ankkuroitu tieto

- organisatorinen tietotaito, joka on usein yksilö-, teknologisten ja sosiorakenteellisten tekijöiden kompleksinen sekoitus
- on rakennettu koneisiin, systeemiin rutiineihin ja rooleihin

Kooditettu tieto

- käsitteellistä tietoa
- kooditettu erilaisiin tiedostoihin, ohjekirjoihin jne.

Kulttuurinen tieto

- viittaa prosesseihin, joilla tuotetaan yhteisesti jaettua tietoa
- on sosiaalisesti rakentunutta ja avointa neuvottelulle

- on riippuvainen yhteisestä kielestä, tiedon luomiseen tarcitaan tarinoiden kertomista, kielikuvia, yhteisiä keskustelufoorumeita jne.

-

OSAAMISEN LAJEJA

Keskusosaaminen, -taidot

- on ammatillisia tietoja ja taitoja, joita henkilö yleisimmin tarvitsee selviytyäkseen tavanomaisista työtehtävistä
- riippuen ammattialasta ne voivat sisältää teknisiä, yhteistyö ja vuorovaikutustaitoja tai erilaisia niiden yhdistelmiä

Lateraalin osaaminen (vaihtoehtoiset taidot)

- henkilö tarvitsee niitä silloin tällöin, erityisesti poikkeustilanteissa
- voi sisältää teknisiä tai sosiaalisia taitoja tai eri taitojen yhdistelmiä
- opitaan ennen kaikkea kokemuksen myötä, tekemällä
- on ammatillista erityisosaamista, josta henkilö voi olla ylpeä

Hiljainen osaaminen, hiljaiset taidot

- kehittyvät kokemuksen myötä
- ovat vaikeita pukea sanoiksi
- ovat usein tiedostamattomia taitoja
- ovat menestymisen, epäonnistumisten, virheiden korjaamisen, väärin johtopäätösten ja muuttuneiden käsitysten seurauksia

Piilo-osaaminen, kätkeytyt taidot

- ovat osaamista, jota ei jostakin syystä haluta näyttää toisille tai joillekin
- liittyvät usein kilpailuun työssä (parempaan palkkaan, etenemiseen työtehtävissä, työn vähentämiseen yms.)
- kehittyvät työprosesseissa ja työpaikan valtasuhteissa

Näkymätön osaaminen, näkymättömät taidot

- ei ole tunnustettua osaamista
- ovat usein sosiaalisia taitoja, mutta voivat olla myös teknistä ja käsitteellistä osaamista
- liitetään usein naisten töihin ja tehtäviin
- tyypillistä on, että osaaminen yhdistyy monenlaisiin alueisiin

Avainosaaminen, avaintaidot

- voidaan käyttää myös nimitystä ydintaidot, perustaidot
- liittyy erityisesti keskusosaamiseen ja lateraaliseen osaamiseen
- tyypillisiä taitoja ovat ongelmanratkaisutaidot, yhteistyötaidot ja oppimaan oppimisen taidot
- edellyttävät käytännön kokemusta ja vahvaa motivaatiota

